

Raadsvergadering
2 oktober 2025

Zaaknummer
1370272

Onderwerp: Zienswijze 1e nota begrotingswijziging 2025 RDWI

Aan de raad,

Onderwerp
Zienswijze 1e nota begrotingswijziging 2025 RDWI

Gevraagde beslissing

1. De zienswijze op de eerste nota begrotingswijziging 2025 van de RDWI, zoals verwoord in de bijgevoegde brief, in te dienen.

Grondslag

- Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
- Gemeenschappelijke regeling Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug

Inleiding

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen neemt de gemeente Bunnik, samen met vier andere gemeenten, deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Regionale Dienst Werk en Inkomen (RDWI). In de aanbiedingsbrief van 3 juli nodigt het Dagelijks Bestuur van de RDWI de deelnemende gemeenten uit een zienswijze te geven op de eerste nota. In Bunnik is het geven van zienswijzen een bevoegdheid van de raad.

In de eerste nota wordt gerapporteerd over de financiële afwijkingen op de Begroting 2025 op basis van de realisatie tot en met april 2025. De basis voor deze nota is de Begroting 2025 zoals vastgesteld door het Algemeen bestuur op 11 september 2024. De beleidsmatige verantwoording vindt plaats in de going concern rapportage. Daarin wordt ook verslag gedaan van de dienstverlening aan de inwoners en de ontwikkeling van de organisatie.

De volledige zienswijze leest u in de brief die als bijlage is bijgevoegd. De onderwerpen die benoemd worden in de zienswijze zijn:

- Algemeen
- Financiële situatie en kostenontwikkeling
- Ontwikkelingen bestand en BUIG
- Bijzondere bijstand en studietoelage

Sinds juli 2024 kunnen raden ook een zienswijze geven op de 1e en 2e begrotingswijziging. De RDWI heeft de gemeenten op 3 juli uitgenodigd om uiterlijk 25 augustus 2025 een zienswijze in te dienen op de 1e nota begrotingswijziging 2025.

Vanwege het zomerreces was het niet haalbaar om de zienswijze voor die datum via de raad vast te stellen. Het college heeft daarom besloten een voorlopige zienswijze in te dienen. Deze zienswijze ligt hierbij ter vaststelling voor.

De RDWI is middels de voorlopige zienswijze door het college verzocht om:

1. besluitvorming over vaststelling van de eerste nota door het Algemeen Bestuur op 11 september onder voorbehoud te maken in afwachting van de raadsbehandeling.
2. indien de raad alsnog tot aanpassingen besluit een inhoudelijke reactie te geven op de definitieve zienswijze die na 2 oktober wordt toegezonden.

Beoogd effect

1. sturing geven aan de uitvoering en voortgang van de Gemeenschappelijke Regeling RDWI.
2. De RDWI in staat stellen om de eerste nota tijdig, onder voorbehoud vast te stellen.

Beschrijving varianten/mogelijkheden (facultatief: alleen als je meerdere varianten voorstelt)

n.v.t.

Argumenten

1.1 De eerste nota geeft aanleiding tot het geven van een zienswijze, waarmee de gemeente gebruik maakt van de gelegenheid om sturing te geven op de financiële en beleidsmatige voortgang binnen de RDWI.

De belangrijkste punten zijn:

1. Financiële situatie en kostenontwikkeling

De RDWI verwacht in 2025 een tekort van ruim € 6,4 miljoen op de gemeentelijke bijdragen. De stijgende kosten worden deels veroorzaakt door autonome, landelijke ontwikkelingen (zoals BUIG, loonkostensubsidies, Wsw, inburgering en re-integratie), maar ook door tijdelijke regelingen zoals leefgeld en de eigen bijdrage voor Oekraïners. Bunnik vraagt om blijvende aandacht voor kostenbeheersing en transparante communicatie over keuzes.

2. Ontwikkeling bestand en BUIG

Voor Bunnik is de stijging van de BUIG-uitgaven vooral het gevolg van een toename van het aantal uitkeringsgerechtigden, met name als gevolg van de plaatsing van een groot aantal inburgeraars in 2024. Waarschijnlijk is een vangnetuitkering nodig. Bunnik vraagt de RDWI om inzicht te geven in de genomen en geplande maatregelen om uitstroom naar werk te bevorderen en het aantal uitkeringen te beperken.

3. Bijzondere bijstand en studietoelage

De studietoelage is geen nieuwe regeling. Gemeente Bunnik vermoedt dat in de primaire begroting 2025 de studietoelage nog werd geraamd onder de post bijzondere bijstand. In de eerste begrotingswijziging is deze post nu separaat opgenomen, terwijl het bedrag voor bijzondere bijstand ongewijzigd blijft. Dit impliceert een substantiële verhoging op de bijzondere bijstand. De gemeente vraagt de RDWI of zij het eens is met deze constatering en indien dat het geval is, om een toelichting op deze stijging.

1.2 Het geven van een zienswijze is een bevoegdheid van de raad

De RDWI heeft de deelnemende gemeenten op 3 juli 2025 uitgenodigd om uiterlijk 25 augustus een zienswijze in te dienen op de eerste nota begrotingswijziging 2025. Vanwege het zomerreces is het niet mogelijk om vóór deze datum een zienswijze via uw raad te laten vaststellen. In overleg met de RDWI is daarom afgesproken dat een voorlopige zienswijze wordt ingediend via het college. Hiermee kan de gemeente Bunnik tijdig input leveren voor de besluitvorming in het Algemeen Bestuur van de RDWI op 11 september 2025, terwijl de gemeenteraad pas 2 oktober 2025 formeel een standpunt inneemt. Deze volgorde is bestuurlijk suboptimaal. Om dit zo goed mogelijk te ondervangen, wordt in de voorlopige zienswijze aan de RDWI verzocht om:

1. besluitvorming over vaststelling van de eerste nota door het Algemeen Bestuur onder voorbehoud te maken in afwachting van de raadsbehandeling
2. indien de raad alsnog tot aanpassingen besluit een inhoudelijke reactie te geven op de definitieve zienswijze die na 2 oktober wordt toegezonden.

Deze aanpak waarborgt bestuurlijke betrokkenheid en houdt zoveel als mogelijk rekening met het reguliere besluitvormingsproces.

1.3 De zienswijze is afgestemd met de deelnemende gemeenten in de regio waardoor gemeenten gezamenlijk richting geven aan de RDWI.

De zienswijze is vooraf op ambtelijk niveau waar mogelijk kortgesloten tussen de vijf deelnemende gemeenten. Daarmee wordt zo veel mogelijk gezamenlijk richting gegeven aan de RDWI. Aanvullend zijn er punten toegevoegd die voor Bunnik relevant zijn.

Kanttekeningen

1.1 De raadsrapporteurs zijn in het stadium van de voorlopige zienswijze nog niet betrokken

Door de enorm krappe zienswijzeprocedure zijn de raadsrapporteurs in de voorbereiding van de voorlopige zienswijze niet betrokken geweest. Bij het proces richting de definitieve zienswijze zijn de raadsrapporteurs wel actief betrokken.

1.2 De zienswijzeprocedure bij de eerste en tweede nota RDWI is onvoldoende uitvoerbaar. Dit vormt een structureel probleem.

Als gevolg van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr; per 1 juli 2022) is – na een uitgebreid traject – de gemeenschappelijke regeling RDWI aangepast (per 1 juli 2024). Hierdoor is het nu ook mogelijk voor gemeenteraden om een zienswijze in te dienen op de eerste en tweede begrotingswijziging. Hoewel deze aanpassing beoogt de positie van de raden te versterken, blijkt de uitvoerbaarheid in de praktijk problematisch.

Bij de eerste nota vormt het zomerreces een knelpunt: ondanks dat de RDWI de stukken ruim binnen de wettelijke termijn van twaalf weken aanlevert, is het voor veel gemeenten niet mogelijk om de zienswijze tijdig door de raad te laten vaststellen. Bij de tweede nota is het essentieel dat de RDWI de gevolgen van de septembercirculaire verwerkt. Hierdoor kunnen de stukken pas laat worden aangeboden en wordt de wettelijke termijn niet gehaald, wat de tijd voor een zorgvuldige gemeentelijke besluitvorming sterk beperkt.

De RDWI vormt een uitzondering: bij veel, zo niet alle, andere gemeenschappelijke regelingen wordt géén zienswijze gevraagd op de eerste en tweede begrotingswijziging. Daar beperken de zienswijzen zich tot de begroting, jaarstukken en kadernota. Ambtelijk wordt dit knelpunt momenteel nader onderzocht, met als doel te komen tot een structurele en werkbare oplossing.

Kosten, baten en dekking

De eerste begrotingswijziging van de RDWI leidt voor Bunnik tot een netto nadelig effect van € 196.311 ten opzichte van de gemeentelijke begroting 2025. Dit bedrag is na intern salderen en wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- BUIG (€148.670): stijging grotendeels door toename van het aantal uitkeringsgerechtigden, met name als gevolg van de plaatsing van een groot aantal inburgeraars in 2024. De verwachte vangnetuitkering is hierin al verwerkt. Een gedeelte van de overschrijding wordt met een vertraging van twee jaar gecompenseerd door het Rijk;
- Bijzondere bijstand (€ 54.350): stijging waarvan de oorzaak nog niet volledig duidelijk is; Bunnik vraagt om een toelichting op de raming.
- Kinderopvang (€ 20.000): stijging door de instroom van één gezin met een Sociaal Medische Indicatie.

De financiële effecten van de 1e nota begrotingswijziging 2025 RDWI zullen worden verwerkt in de tweede bestuursrapportage 2025 van de gemeente Bunnik.

Hoewel in de gemeentelijke kadernota 2026–2029 al rekening is gehouden met een stijging van de BUIG-lasten, laat de 1e begrotingswijziging op basis van actuelere cijfers een nog sterkere stijging zien. Deze wijziging betreft alleen het jaar 2025 en heeft geen direct effect op de gemeentelijke programmabegroting 2026–2029. Eventuele structurele bijstellingen voor 2026 en verder volgen via de reguliere P&C-momenten. De prognoses zijn afhankelijk van het aantal uitkeringsgerechtigden en kunnen significant fluctueren. Sinds begin 2025 heeft dit aantal zich echter gestabiliseerd.

Uitvoering

Door middel van bijgevoegde brief is de voorlopige zienswijze op de eerste nota vóór 25 augustus aanstaande door het college aan het Dagelijks Bestuur van de RDWI kenbaar gemaakt.

De eerste nota stond ter vaststelling geagendeerd voor de vergadering van het Algemeen Bestuur op 11 september. Het Algemeen Bestuur werd middels de voorlopige zienswijze verzocht een besluit onder voorbehoud te nemen. Na vaststelling van de definitieve zienswijze door de gemeenteraad wordt deze aan het Dagelijks Bestuur van de RDWI kenbaar gemaakt.

Bijlagen

Nummer

1370272

De raad van de gemeente Bunnik;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 15 juli 2025;

b e s l u i t :

1. De zienswijze op de eerste nota begrotingswijziging 2025 van de RDWI, zoals verwoord in de bijgevoegde brief, in te dienen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 2 oktober 2025,

de griffier,

de voorzitter,

dhr. F.J. van der Lubbe

dhr. R. van Bennekom

Voorstel procedure raadsvoorstel / -besluit

<i>Inhoud</i>	
Onderwerp	Zienswijze 1e nota begrotingswijziging 2025 RDWI
Datum besluit B&W	15 juli 2025
Vertrouwelijke stukken	Nee
<i>Gewenste planning</i>	
Informatie avond	Nee
Politieke avond	25 september
Raadsvergadering	2 oktober 2025
Uiterste datum Raad	Ja
<i>Agenda Commissie</i>	
Datum bespreking	9 september 2025
Opmerkingen	